

Monumentnummer*: 506668

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 06 februari 1997
Kadaster deel/nr 82639/125

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Maastricht Maastricht Limburg

Locatiennaam Locatieomschrijving
Maastricht St.Maartenspoort

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Maastricht E 2540

Omschrijving**

Inleiding

Protestants TEHUIS, met ontspanningsruimten en toneelzaal, in zakelijk expressionistische stijl, 1931. Gebouwd in opdracht van de Vereniging Suringarschool, naar een ontwerp van architect Alphons Boosten te Maastricht. Gesitueerd in de protestantse wijk rond het Sterreplein.

Omschrijving

Zeer expressieve, asymmetrische architectuur, waarin horizontale en verticale elementen elkaar afwisselen en ondersteunen in een opmerkelijke compositie. Het tehuis, dat thans dienst doet als kantoor, heeft een vrijwel rechthoekige plattegrond met souterrainverdieping, twee bouwlagen en zolder in lengterichting. Geprofileerde, rood genuanceerde bakstenen plint met zaagtanddecoraties op de gevelhoeken en rollaag; rode bakstenen optrek gemetseld in staand verband. In de voorgevel bevindt zich de risalerende entreepartij met houten luifel, twee blokvormige volumes aan weerszijden van de rechthoekige, dubbele houten paneel deur met verticale glaspanelen. Boven de deurluifel een rechthoekig stalen bovenlicht van aanzienlijke afmetingen met negenruits vensterindeling en glas-in-lood. Rechts van de entree een rode gevelsteen met het opschrift 'Een vaste burcht is onze God', en een rechthoekig houten kruiskozijn. De plint loopt door in de bakstenen speelplaatsmuur. Links een vensterreeks van vijf ongelede,

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

rechthoekige houten vensters in een houten lijst.

In de linkerzijgevel bevindt zich in de eerste laag eveneens een rechthoekige houten lijst, echter met een vijftal vensters.

Daarboven, ter hoogte van het podium van de toneelzaal, een rondboogvormig houten deur met bordes. In de topgevel een zoldervenster met decoratief rooster. De zijgevel loopt uit in een korte, blinde muur.

De rechterzijgevel is in de eerste laag voorzien van een rechthoekig houten kruiskozijn met horizontaal geled bovenlicht, plus een rechthoekig, dubbel houten kruiskozijn met horizontaal geled bovenlicht. In de tweede laag een vensterreeks met zes rechthoekige houten vensters, waarvan het tweede en het vijfde blind zijn. In de topgevel een zoldervenster met decoratief rooster.

De achtergevel wordt gedomineerd door een risalerende entreesluis onder een luifel. De gehele voorzijde wordt gevormd door een rechthoekig houten kozijn met een centraal geplaatste dubbele houten deur, geflankeerd door rechthoekige houten zijvensters en horizontaal ingedeelde glas-in-lood bovenlichten. In beide zijden een rechthoekig houten venter met horizontaal ingedeeld glas-in-lood bovenlicht.

Aan weerszijden van deze entree bevinden zich, enigszins verdiept, L-vormige houten zitbanken op bakstenen basementen.

Ter rechterzijde een rechthoekig houten vensterkozijn en een deur met een groot horizontaal geled glas-in-lood bovenlicht.

Ter linkerzijde een rechthoekig houten venster met groot glas-in-lood bovenlicht, een ongeled rechthoekig houten kruiskozijn, waarin een rechthoekige deur is geplaatst en een rechthoekig, ongeled houten vensterkozijn.

Het geheel wordt gedekt door een asymmetrisch, in de voorgevels deels tot boven de eerste bouwlaag doorlopend zadeldak met verbeterde Hollandse pannen. Tussen de in hoogte variërende luifelgoten is een licht risalerend, rechthoekig houten trappenhuisvenster met horizontale roedeverdeling plus een vlaggemast met decoratieve bekroning geplaatst. Boven de luifelgoot bevindt zich de zesvoudige vensterreeks van de voormalige toneelzaal, waarin rechthoekige verticaal ingedeelde houten vensters met horizontale roedeverdeling. Hoogoplopende schoorsteen, waarin een dakkapel geïntegreerd is. Het achterdakvlak heeft een vijfvoudige vensterreeks, waarvan het vierde kozijn voorzien is van rechthoekige, dubbele houten deuren. Boven deze vensterreeks, ter hoogte van de zolder, drie dakkapellen met luifelgoten.

De INTERIEURindeling, met op de begane grond de voormalige recreatieruimten, is ten dele gewijzigd met behulp van eenvoudige tussenwanden. Op de verdieping, met voormalige toneelzaal, is het trappenhuis enigszins aangepast. De toneelzaal is vrijwel ongewijzigd en doet dienst als kantoorruimte. Verder zijn onder meer van belang: de gedenksteen in de hal met het opschrift 'Gezang 268. Door de hulp van zeer velen in stad en land kon Gode zij dank dit gebouw verrijzen dat de Vereening Suringarschool na plechtige opening op 2 juli 1931 aan de Protestantse Zaak heeft toegewijd'; het resterende deel van het trappenhuis met houten balustrade, de grijs-blauw-rode vloertegels in de hal; de gele tegellambrizingen.

Waardering

Het protestants tehuis is van cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van een culturele, geestelijke en typologische ontwikkeling, alsmede de vanwege de regionaal bepaalde innovatieve waarde.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De architectuurhistorische waarden worden bepaald door de expressionistische bouwstijl, de betrokkenheid van architect Alphons Boosten, de hoogwaardige esthetische kwaliteit en de bijzondere ornamentiek.

Het tehuis is een belangrijk onderdeel van het stedenbouwkundig ensemble rond het Sterreplein en vanwege de situering verbonden met de ontwikkeling van deze stadswijk en met name de ontwikkeling de protestantse enclave daarin. Bovendien is het bouwwerk van belang voor het aanzien van de wijk.

De architectonische gaafheid is nog in hoge mate aanwezig, de importantie voor de structurele en visuele gaafheid van de stedelijke omgeving is groot. Bovendien is dit protestants tehuis in architectuurhistorisch, typologisch en functioneel opzicht zeldzaam te noemen.

Hoofdcategorie

Sport, recreatie, vereniging en horeca

Subcategorie

Vergadering en vereniging

Functie

Gemeenschapshuis